

Opgave 5 – Ontwikkelingsland Brazilië: Soja en vlees uit Brazilië

Bij deze opgave horen de bronnen 13 tot en met 15.

In het tijdschrift de Groene Amsterdammer stond over de uitbreiding van de teelt van sojabonen (zie bron 13) de volgende uitspraak:

"De Amazone is het Wilde Westen van Brazilië. Machtige heren beschermen hun belangen met hulp van *pistoleiros* (gewapende bandieten)."

Met een dergelijke karakterisering wordt een bepaald beeld van het Amazonegebied opgeroepen.

2p 17 Geef aan

- met welk begrip een dergelijk beeld wordt aangeduid;
- wie in deze uitspraak bedoeld worden met de 'machtige heren'.

Gebruik de bronnen 13 tot en met 15 en het kaartenkatern.

Door de lage prijs van het veevoer zijn de productiekosten van varkensvlees in de – in Brazilië centraal gelegen – deelstaat Mato Grosso laag.

2p 18 Geef twee oorzaken van de lage prijs van het veevoer in de deelstaat Mato Grosso.

Gebruik de bronnen 13 en 15.

Mondiaal neemt de vleesconsumptie toe. Deze toename kan leiden tot een afname van de biodiversiteit in Brazilië.

3p 19 Geef eerst een reden waarom de vleesconsumptie mondiaal toeneemt. Beredeneer vervolgens dat een toename van de mondiale vleesconsumptie kan leiden tot een afname van de biodiversiteit in Brazilië.

Een boycot van Braziliaans vlees kan de vleessector in Brazilië in gevaar brengen (zie bron 13). *Good governance* zou een boycot van Braziliaans vlees kunnen tegen gaan, maar het is moeilijk om in Brazilië tot *good governance* te komen.

2p 20 Geef twee redenen waarom het in Brazilië moeilijk is om tot *good governance* te komen.

Opgave 5 – Ontwikkelingsland Brazilië: Soja en vlees uit Brazilië

bron 13

De productie van soja en vlees in Brazilië

Brazilië is een grote exporteur van agrarische producten. Naast traditionele exportproducten als suiker, koffie en cacao is Brazilië ook een exporteur van sojabonen en vlees. Soja is een belangrijke grondstof voor veevoer. De verwachting is dat de sojabonenproductie in Brazilië uitgebreid zal worden.

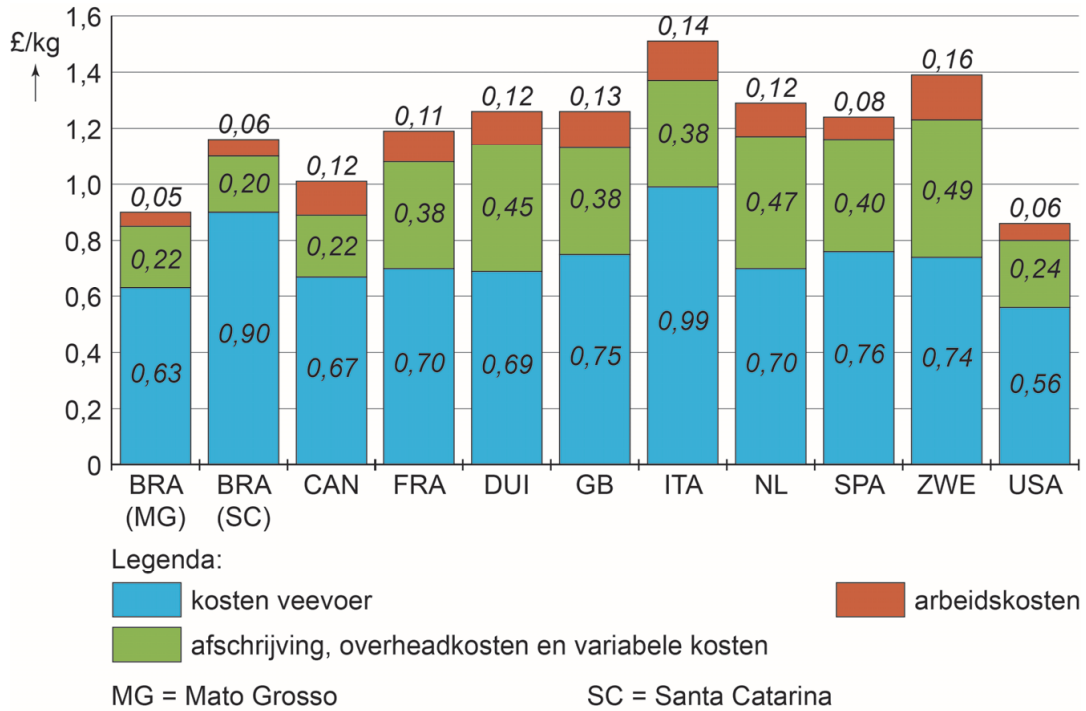
Ook de productie van vlees zal waarschijnlijk toenemen. De vleesproductie in Brazilië staat echter wel ter discussie. Diverse landen boycotten vlees uit Brazilië, omdat gebruik zou worden gemaakt van verboden groeimiddelen voor dieren. Ook zou de controle op een veilige voedselproductie worden omzeild. Dergelijke boycots kunnen de Braziliaanse vleessector in gevaar brengen.

Ontbossing voor de landbouw in Mato Grosso

bron 14

De kosten van het produceren van varkensvlees in twee regio's in Brazilië en verschillende landen in 2016

1 pond (£) was in 2016 ongeveer 1,25 euro (€)

bron 15

Sojabonenplantage in Mato Grosso

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.